

Familie Bos uit Putten schakelt met nieuwe stal voor 180 vleesvarkens over op biologisch

‘Welstand was blij met bouwplan’

DICK VAN DOORN

Om niet te grootschalig te hoeven investeren besloot de familie Bos uit Putten over te stappen van gangbare naar biologische vleesvarkens. Hiervoor bouwden ze in het weiland naast de boerderij een splinternieuwe biologische stal.

REPORTAGE

Evert (45) en Jannie (44) Bos uit Putten namen het gemengde bedrijf in 1996 over van de ouders van Evert. ‘De vader van Evert werd ziek en kon de arbeid van het bedrijf niet meer aan’, vertelt Jannie Bos. ‘De toenmalige zeugenhouderij hebben wij omgezet naar 160 gangbare vleesvarkens. In die tijd kon je daar nog een aardige bijverdienste mee behalen.’

Doordat de oude stal met vleesvarkens technisch up-to-date was, onder meer door vloerverwarming en computergestuurde ventilatie, konden ze het nog lange tijd uitzingen. Maar drie jaar geleden was de oude stal uit de jaren tachtig volledig aan renovatie toe, en dat was gezien het kleine aantal dieren geen haalbare kaart.

Belangrijke reden om biologisch te worden was dat hiermee op een kleinschalige manier toch wat rendement te behalen is. ‘Daarnaast waren de de investeringskosten van een grote nieuwe gangbare vleesvarkensstal moeilijk terug te verdienen. En omdat ik de varkens in deeltijd verzorg, moet het voor mij overzichtelijk blijven’, zegt Bos. ‘We kunnen ons gewoon erg goed vinden in deze manier van varkens houden.’

Vooraf is ze samen met Evert gaan kijken bij een aantal biologische collega’s met vergelijkbare nieuw gebouwde biologische stallen. Bij de biologische slachterij De Groene Weg vroegen ze informatie aan en gingen vervolgens samen om de tafel om hun ideeën uiteen te zetten. ‘Het viel mij op dat de slachterij vooral keek of wij wel echt kozen vanuit een passie voor de biologische sector.’

Vooraf op basis van de stal die ze bij De Bie in

De stal ziet er natuurlijk uit.

Langbroek zagen, maakten ze een eigen stalontwerp. ‘Met name de lichtinval door middel van daglichtramen aan één kant over de volledige lengte van de stal sprak ons erg aan. Verder ziet de stal er aan de buitenkant heel natuurlijk uit door een damwandprofiel met plankmotief.’

DRIE STERREN

Na een half jaar kreeg de familie in juni 2015 toestemming van De Groene Weg om de stal voor 180 biologische vleesvarkens (drie sterren Beter Levenskeurmerk) te gaan bouwen. Uiteraard geheel volgens de SKAL-eisen.

‘Wij kunnen ons gewoon erg goed vinden in deze manier van varkens houden’

Het vergunningstraject bij de gemeente Putten verliep redelijk voorspoedig. De gemeente verleende de benodigde vergunningen, en de welstandscommissie was zelfs zeer positief over de bouwplannen.

‘Dat alles zo goed verlopen is komt ook doordat

Wilgentakken als afleidingsmateriaal.

Biotex tegen staartbijten

Jannie Bos had korte tijd last van staartbijten bij de biggen. Achteraf bezien had dit te maken met een verkeerde afstelling van de ventilatie. Soms heeft ze in de eerste weken nog een big die in zijn staart gebeten is.

Zodra ze dit constateert, doet ze het dier in de ziekenboeg, waarvan ze er drie heeft. ‘Dan smeer ik de staart in met jodium en als dat niet goed helpt met Biotex. Dit werk ontstekingsremmend en zorgt dat de staart niet zo snel bloedt.’

wij Adri Bekkers van agrarisch adviesbureau Agramatic hebben ingeschakeld. Hij heeft veel ervaring met het aanvragen en tekenen van biologische stallen.’ Voordeel van het laten tekenen van de stal is volgens Bos dat alle bedrijven die bij de bouw betrokken zijn dezelfde tekeningen hebben.

De varkenshoudster vond het wel bijzonder dat SKAL pas kwam controleren op het moment dat de eerste varkens erin zaten. ‘Dat doen ze om fraude te voorkomen. Maar dat betekent dat je tijdens de bouw en inrichting van de stal goed moet opletten dat de maatvoering exact aan de SKAL-eisen voldoet.’

Ook de Rabobank, die de financiering regelde, stond zeer positief tegenover de omschakeling naar biologisch. De familie heeft dan ook een groenfinanciering omdat ze biologisch werkt.

WENNEN

Momenteel heeft Bos biggen uit een kruising van de nieuwe Piétrain-beer Triton en de Ecofok-zeug. Op 20 juli werden de eerste biggen opgezet. ‘Volgende keer krijgen we waarschijnlijk biggen van een andere vermeerderaar. Verkrijgbaarheid van de biggen is een probleem, omdat je altijd net een biologische vermeerderaar moet hebben die 180 speenbiggen heeft’, vertelt Bos.

Ze krijgt bij het grootbrengen van de dieren hulp van varkensspecialist Wilco Bos van ABZ Diervoeding, een collega van haar man die daar pluimveespecialist is. Dat was ook wel nodig, want het was in de beginfase flink puzzelen om de juiste voersamenstelling te krijgen. ‘En niet alleen qua voer, maar ook qua verzorging van de dieren. Het is een nieuwe stal en een totaal andere vorm van varkens houden dan we gewend waren.’

De eerste maanden maakte Bos nog wel beginnersfouten. Zo zette ze afgelopen zomerperiode met het warme weer de afdelingsdeuren open. ‘Daardoor kreeg je tocht in de hokken, waardoor ze gingen staartbijten.’

Het stro waar de varkens op liggen is ook biologisch. Dat is een extra eis van slachterij De Groene Weg. Verder hangen in de buitenverblijven wilgentakken. Als afleidingsmateriaal voor de dieren.

Jannie Bos: ‘Het was wel wennen allemaal, een totaal andere vorm van varkens houden.’

Foto's: Dick van Doorn